

Av Jan Lilleby

Det er derfor vi finner at Paulus begynte å kalle Jesus for «..HODET for alle ting til menigheten», som er hans legeme, som altså er menigheten. Også kalt i Ef. 2, 15 for «Ett nytt menneske», og også nevner Paulus det som «En ny skapning».

Hensikten med denne artikkel er å vise ved Bibelens ord hvordan det har seg med bibelsk lederskap i menigheten. Et slikt emne kan nok oppfattes som meget utfordrende, både for vår stolthet og ikke minst mot vår ofte feilslåtte læreoppfatning om disse ting.

Apostelgjerningene er en bok som forteller om hva Kristi apostler gjorde og lærte i de tretti årene fra og med Pinsedag år 32. Samt vi har de epistler som er skrevet i samme tidsrommet, og som klart viser oss at de forkynnte Den nye Pakt til Israel og proselytter – i Jesu blod (Luk 22, 20). Israel ble bedt om å omvende seg som nasjon og ta vanddåpen, og hvis de lød apostlene slik så skulle Herren komme tilbake i deres levetid og etablere Kongeriket i Israel (Tusenårsriket).

Bare Efeserbrevet, Kolosserbrevet og Filemon er epistler som ikke inneholder noen lære om Den nye Pakt (eller noen som helst pakt) – så når det gjelder lederskap i menighetene til de messianske jødene, finner vi slik lære bare formulert i de epistlene som er skrevet i tidsperioden vist i Apostelgjerningene da ærendet gjaldt å tilby Israel Den nye Pakt i Jesu blod, og som skulle gi dem Kongeriket så fort nasjonen hadde omvendt seg.

Det er fra denne perioden på tretti år med forkynnelse av Den nye Pakt til Israel at vi finner Paulus sin lære om tjenestegavene og nådegavene, nemlig som i 1. Kor. 12-14 kapitler hovedsakelig.

Disse tjenestegavene og den kraftutrustning apostlene og de eldste hadde (vi kaller det ofte for å være døpt i Hellig Ånden) kan ikke holdes adskilt. Uten denne spesielle kraftutrustningen ved Den Hellige Ånd til å utføre tegn og undergjerninger, helbredelser og utdrivelse av onde ånder, så kunne ikke de messianske menighetslederne og heller ikke apostlene utføre sin tjeneste riktig, slik Gud hadde forutsatt.

For at de skulle kunne lede og styre forsamlingene innen jødene og proselyttenes rekker, så hadde de ikke bare kraft til å helbrede de syke og å kaste ut onde ånder, men de hadde nådegaver til å se hva som bodde i menneskers sinn og vesen og slik holde menighetene fri fra dårlige elementer. Sjekk bare ut Peter og tilfellet med jukse-makerne Ananias og Saffiras i Apg. 5, eller Paulus og tilfellet med Elymas trollmannen de møtte på Kypros i Apg. 13, for ikke å snakke om da Paulus i Korinter-forsamlingen måtte overgi visse umoralske elementer til Satan, altså slik at de ble syke...som en tukt til å omvende seg fra sitt forderv.

Disse tjenestegavene i menighetene – slike som eldste, pastorer, lærere, evangelister så vel som deres overhoder i lederskap, profeter og apostler var absolutt helt avhengige av Den Hellige Ånds kraft og visdom for på en solid måte lede de troende framover i Apostelgjernings-tiden (år 32 – 62 e. Kr.).

Å prøve og «overføre» disse tjenestegavene inn i menighetens tidshusholdning – det være seg alle eller bare enkelte, er ikke bibelsk.

Som da tar oss til Ef. 4 der vi finner et skriftord (se vers 11) som er mye misforstått og misbrukt, angående apostler og profeter, så vel som evangelister, pastorer/eldste og lærere. Ved første blick kan det synes som om menigheten ikke kan drives uten dem for å være i vekst og framgang og ha ledelse.

Men de fleste seriøse bibellærere er skjønt enige om at de som nevnes i Ef. 4, 11-16 – står i fortid, altså dette som engang var, men ikke lenger er operative. De nevnes heller som tjenester som forkynte Kristus mens det fremdeles var Den nye Pakt til Israel som var målet. Men Ef. 4, 4 sier klart at det var nå bare ett legeme (menighet).

Siden Paulus i Efeserne/Kolosserne ikke nevner eldste/pastorer eller noen annen tjenestegave som noe vi nå skulle holde oppe, er det mitt inntrykk at han lot jødedom være jødedom, – den jødiske tradisjonen med eldste/pastorer/hyrder i synagogene IKKE skulle adopteres og has som ordning i den nye tidshusholdningen som var kommet. Israel hadde falt helt fra Gud, og derfor lot Paulus alle slike jødiske ordninger og spesialiteter fra jødernes tid da de fikk tilbud om Den nye Pakt og ennå var regnet som Guds nasjon, være i fred. I menighetens tidshusholdning er jøder og hedninger jevnbyrdige i troen (Ef. 2, 15 og Kol. 3, 11).

Dette var på grunn av Israels fall i Apg. 28, 27 (de ville ikke omvende seg så Herren kunne lege/gjenreise landet ved å sende Jesus tilbake) – talt til Israel som det endelige doms ord av Paulus. Ved deres fall, så avlyste Gud apostlenes tilbud til Israel om Den nye Pakt og det påfølgende lovte Kongeriket. I år 70 ble Israel utslettet og spredt i verden slik vi kjenner fra romerhistorien.

Mirakel-gavene og de fem tjenestegavene var med i denne avlysningen, så dermed ble de også satt ut av kraft. Mirakuløs kraft som vi ser hos apostlene ble bare gitt dem innen selve rammen av at Den nye Pakt ble tilbudt Israel ved apostlene.

Men om vi i dette scenariet fra den tidens virkelighet, allikevel trosser avlysningen og forsøker å anvende Paulus sin lære fra tiden med Den nye Pakt slik vi ser av 1 og 2 Tim. samt Titus (pastoralbrevene) med eldste-ledere og hyrder/pastorer og de øvrige tjenestegavene, så vil det bli

helt feilslått. Pastoral-brevene med lære om eldsteledere osv. ble skrevet i den perioden da Israel ble tilbudt Den nye Pakt. Eldste-ordningen og hyrder mv. tilhører de gamle jødiske forskriftene, like mye som både den gamle og den nye pakt, og dermed forblir disse tingene bare holdt innen nettopp jødedommen og ikke verden for øvrig.

Men fra den tid at Paulus skrev Efeserne og Kolosserne, samt Filemon, så finner vi ikke noe som tar læren om eldste og pastorer mv. til å lede forsamlinger. De er helt borte fra Paulus sin lære og formaning.

Årsaken til dette har blitt klarere og tydeligere for meg gjennom de siste månedene da jeg har reflektert mye over disse ting: For det første, Jesus blir nå tillagt en ny tittel av Paulus vi ikke før har lest om, nemlig Kristus er nå HODE for legemet, som er menigheten. Ingen annen person blir av Paulus tiltalt heretter som HODE for menigheten. Hode kan sidestilles med uttrykk som leder, pastor, hyrde, sjef, høvding.

For det andre, Paulus bruker bare entalls-nevnelse når han nevner menigheten, fra og med skrivingen av Efeserbrevet. Før det talte han om menighetene, i flertalls-nevnelse. Ef. 4, 4 Det er ett legeme, osv. Og som nevnt, vi finner ingen formaninger slik som preger pastoralbrevene vedrørende eldste og hyrder. Intet om krav til å være uklanderlige, ha lydige barn, være én hustrus man, edruelig og ikke lysten etter tom ære og menneskelig anerkjennelse. Nå er det blitt en helt ny tidshusholdning, den med Guds nåde slik Paulus peker på i Ef. 3, ut fra at Gud hadde åpenbart ham en hemmelighet ikke tidligere åpenbart for noen.

Vi kan selvsagt ikke ha 'ledere' som lever utsvevende og tvilsomme liv som blir en provokasjon mot Bibelens rette lære og nådeevangeliets forfatning og tro. Ef. 5 og Kol. 3 er erkeformaninger mot slikt. Penge-elskere, drankere og horkarer og slike som lever i urenhet (homo) har ingen del

verken i menigheten eller i himmelen, sier Paulus. Men dette gjelder alle. Det er ikke noen påpeking rettet mot 'eldste/pastorer' slik som en finner i Pastoralbrevene.

Men ser vi hen til Kristus som Hode for sin menighet, så finner vi jo nettopp en leder, en hyrde, en sjef, som er uklanderlig. Ja, han er faktisk helt uten synd overhodet! Jesus Kristus selvfølgelig. Han er vår virkelige pastor, og han er stor. Sjekk Kol. 1 ff. så vil du se hvor stor og mektig Kristus er!

Men disse fakta forhindrer ikke at noen troende kan stå opp i møter og lede an i bibeltimer og undervisning i Bibelen for øvrig. Nei, men vi bør da ha klart for oss at ingen av oss har noen sær-utvelgelse fra Kristus direkte (som apostlene hadde) til å stå i en gitt leder-posisjon. Dette forblir helt og holdent bare på det rent menneskelige plan. Gud har altså selv valgt ut den rette mann for å inneha slik posisjon i Kristi legeme, menigheten: Kristus selv.

Ikke la deg provosere uforholdsmessig nå av dette jeg påpeker, om du er en pastor, eldste eller forstander i ett eller annet kristent trossamfunn. Ta det helt rolig, jeg bare prøver å påpeke fra Skriften at ingen av oss, hvor skarpskodde vi enn kan være i bibelutlegging og lære, kan betrakte oss selv som personlig utvalgt og innsatt av Kristus til en lederposisjon i hans menighet på jord.

For å kunne fylle et slikt embete måtte vi ha samme vilkår som apostlene hadde, samme ærend og samme kraftutrustning ved Ånden som vi ser i Apostelgjerningene. Alle hadde de utrustning og overnaturlig ledelse til å høre Guds tale og kjenne hans vilje fullkomment til enhver tid.

I Hebreerbrevet ser vi at de messianske menighetsledere/eldste og alle involverte, skulle stå til ansvar innfor Gud for hvordan de ledet menigheten. Om de gjorde noen alvorlige brudd på Herrens bud og gjorde

alvorlige feil i forbindelse med deres leder-posisjon, måtte de svare innfor Kristus.

Hebr. 13, 17: *«Vær lydige mot deres veiledere og rett dere etter dem. For de våker over deres sjeler, og skal avlegge regnskap for det. Se til at de kan gjøre det med glede og uten sukk, for ellers vil det ikke være til gagn for dere.»*

Dette verset har blitt misbrukt og utnyttet gjennom århundrer, av makt-grådige kirkeledere både innenfor og utenfor de klassiske trossamfunnene. Antakelig finner en de laveste trendene innenfor trosbevegelsen og Apostolic Restoration bevegelsen, i hvilke det forlanges absolutt autoritet for pastor-embetene deres og der de forlanger total lydighet av medlemmene. De tok aldri inn over seg det bibelske faktum at alle embetene som nevnes i 1. Kor. 12-14 kap. var helt avhengige av Den Hellige Ånds spesielle kraftutrustning og mandat slik det ses hos apostlenes forsamlinger og apostlene selv.

Det er derfor det er nødvendig at vi får tak på den riktige inndelingen mellom hva angikk Den nye Pakt til Israel og proselytter (Hebr. 8-9 kap., Jer. 31, 31) i aposteltiden, og det som kom etter denne tiden ved Israels fall i Apg. 28, 27.

Paulus ble gitt åpenbaringen av en lenge hemmeligholdt sannhet i Gud, fra før Gud skapte verden – men åpenbart ham da Israel falt fra Gud: Ett nytt Menneske i Kristus ved at Kristus ved tro på Ham satte jøde og hedning likt idet skilleveggen ble nedrevet, Mose lov og bud avskaffet. Se Ef. 2, 15, Ef. 3, 1-9 og Kol. 1, 25-26.

Vårt frelseshåp er dermed blitt i himmelen der Kristus sitter hos Gud (gresk, epiuranus). I hele tiden med Apostelgjerningene var de troende messianske jøder og

proselytter gitt håp om det lovte israelittiske Kongeriket (Tusenårsriket) med Jesus som skulle komme tilbake og sitte på Sion og regjere. Men i ettertid av Apostelgjerningene, da Israel falt ifra, ved denne åpenbaringen gitt Paulus for oss, så ble det da himmelen.

Å prøve å overføre betingelsene og de forhold som gjaldt Israel da Den nye Pakt ble forkynt dem av apostlene, inn i menighetens tidshusholdning der det ikke lenger er snakk om noe jordisk kongerike men en fri himmelfrelse ved tro, vil aldri fungere. Det finnes ingen overnaturlige nådegaver i virksomhet verken for å avsløre ting hos mennesker eller kraft til mirakuløse helbredelser eller utkastelse av demoner i vår tid. Dermed kan heller ikke noen pastor eller eldste forvente å ha samme mirakuløse tjeneste slik vi ser hos apostlene i tiden med Apostelgjerningene.

Med disse betraktninger i mente, så tror jeg at det er best for oss å være forsiktige og tilbakeholdne med å ha overhøye eneledere som skal herske i menighetene. I mangel av den kraftutrustningen vi ser hos apostlene og deres evne/gave til å fatte riktige beslutninger og sette inn de rette ledere, så bør vi bare tre til side. En slik rolle er i vår tid bare forbeholdt Kristus.

Jeg er virkelig glad over å vite at det er Jesus Kristus som er min virkelige pastor, og ingen selv-proklamert person (og dermed feilende) med-troende som tenker at han har en overhøy posisjon satt over den vanlige troende.